

FÖLLINGE

med LAXSJÖ och HOTAGEN.
(Jämtland.)

Ffölingh, en tid Jämtlands enda lappmarksförsamling, nämnes redan år 1545 såsom socken¹ och var förmodligen vid denna tid, liksom senare, ett annex till Lit. Enligt Trondhjemska reformatsen år 1589 skulle Lits två präster predika 3 helgdagar i Lit, den 4:de i Kyrkås; uti Häggenås 3 helgdagar och den 4:de i Fölling, som sålunda fick 12 predikningar om året. Hela socknen upptogs blott till 3 gårdar (byar) och 8 bönder.² Då superintendenten P. Steuch 12 febr. 1661 visiterade i Lit, klagade Föllingeborna, att de icke fingo sin fulla tjänst och deras lik i anledning häraf länge stodo obegräfnade, men pastor menade, att detta i viss mån berodde på dem själfva, i det de icke »vägade» för prästen, ej heller hade någon kyrkbåt till hans färder. Under Karl XI:s tid var fråga om Föllinges afskiljande till eget lappmarkspastorat, men saken förföll.³ Då frågan återupptogs år 1741, meddelades att beträffande stället eller Föllinge kyrkas situation, så var den ganska bekvämlig för »de i Hammerdals, Lits och Offerdals pastorater af och an flyttjande lappar». Kyrkobord för pastorn fanns, men intet kaplansboställe. Dn pastor Erik Noræus begärde för afträdet af pastoralerna i Föllinge 24 t:r korn årl. samt 1000 dlr s:mt för byggnaderna å kyrkobordet, och kapellanen P. Rissler, som bodde i Häggenås, fordrade 4 t:r råg, korn eller ärter för sin afträddande del af lönen. I anledning häraf tillägger Hsands konsist. i sin skrifvelse 15/7 1741 till Lappmarksdirektionen: »Hvad angår pastors och komministers påstådda vederlag för afträdet, så är väl denna Föllinge socken icke stor, men likväl af god och fördelaktig beskaffenhet». Regeringen gaf 9 nov. 1742 tillstånd till

¹ JFT Bd 3, s. 54 n. 105.

² Norske Vidensk. Selsk. Skrifter i det 19:de Aarb. 1, s. 384.

³ *E. Haller*, Sv. kyrkans mission i lappmarken, s. 59. (m. där angifna citat), jfr k. Carl XI:s resolution 27 nov. 1680, ang. annexan Föllinge.

utbrytningen, men först 1746 efter khdens i Lit död skedde skillsmässan. Samtidigt inrättades äfven en lappskola i Föllinge, men skolmästaresysslan förenades sedan med pastorstjänsten. Hammerdals och Offerdalslapparnas kristendomsundervisning ålåg sålunda hädanefter Föllinge prästerskap.

Om äldsta kyrkan i Föllinge har man ingen underrättelse. En träkyrka »til 11 alnar lång», uppbyggd under dansk-norska tiden, blef under åren 1758-61 ombyggd och förstorad till 24 alnars längd och 15 alnars bredd under ledning af Olof Månberg i Rödön som byggmästare. En ny kyrka af trä uppfördes några alnar öster om den förra 1811-14 af komm. i Ström J. Ångman. Ombyggd år 1885 af byggmästare J. Edler i Lockne, äger hon ännu bestånd.

Af de kapell, som hört under Föllinge, var *Frostvikens*, invigdt 1794, det äldsta; kapellet afsöndrades till särskildt pastorat 1861, se *Frostviken*.

Vid norra sidan af sjön *Hotagen* byggdes 1795 ett kapell, som först kallades Grufvele, men sedan fick namn efter sjön. Kapellborna voro nöjda med att i likhet med Frostviken erhålla gudstjänst 2 gånger om året. Enligt kgl. bref 2 sept. 1851 skulle särskild kapellpredikant här anställas. Detta till sist förfallna kapell ersattes af en ny kyrka, grundlagd 1853 och invigd 6 juli 1862. Byggmästare var Ivar Påls-son i Bringåsen.

I sammanhang med pastoratets löneroglering 21 juni 1872 förordnades, att ett nytt kapellag skulle bildas inom Föllinge med kyrka i *Laxsjö* och en komminister där anställas. Stamboksmedel fingo insamlas med kgl. medgifvande 9 nov. 1875, och till inköp af boställe åt komministern beviljades ett bidrag ur prästerskapets lönefond å 5000 kronor. Kyrkan af sten med torn uppfördes 1884 af Olof Ersson i Kluk, Alsen.

Om kyrkorna, se för öfrigt: Lindström-Saxon, Jämtlands läns kyrkor i ord och bild, Sv. Turistfören. Årsbok 1890, pl. 16, 1915, s. 125.

KYRKOHERDAR.

1. Mag. **Olof Sebrelius** (1746-62), blef såsom skolmästare i Å-sele utnämnd till förste khde i Föllinge med en lön af 40 t:r spl. och 50 dlr utom vanliga pastoralier (Hdpr 1/8 1745). Enligt Lappmarksdirektionens önskan flyttade han hit nyårstiden 1746 och tillträdde pastoratet. Under nitiskt arbete för lapparnes själavård tillbragte han här 16 år, hvarefter han fick befordran till Gudmundrå khdebefattning 27 okt. 1762 och tillträdde genast. Se *Gudmundrå*.

2. **Birger Cederberg** (1762-63), f. 5 jan. 1722 i Kalmar stadsförs., son af bonden Henrik Jakobsson i Berga. Stud. i Lund 1740. År 1746 blef han af Lappmarksdirektionen förordnad till skolmästare i Jämtlands lappmark här i Föllinge. Kändt är ej, om han varit kunnig i lappska språket, men i Föllinge bestreds undervisningen gemenligen på svenska, emedan lapparne härstädes förstodo och talade vårt språk. Såsom skol-

mästare hade han dock en svag ekonomisk ställning. År 1750 inlöstes åt skolmästaren ett litet torp inom hank och stör till boställe, som kunde föda vid pass en ko, men han hade, enl. hvad han skrifver (13/7 1758), uppodlat det, att man kunde föda 10 à 12 kor, 2 à 3 hästar jämte getter och får; utsädet var vid inköpet $\frac{3}{4}$ t:na, men nu $2\frac{1}{2}$ t:a årl. utsäde, hvilken åker och äng han med nog kännbar kostnad upptagit. Han aflade 11 febr. 1758 past. ex. och vid Sebrellii afgang blef han pastor med bibehållande af skolmästartjänsten 1762. Men trots detta var det med möda och svårigheter, han kunde föda sig och sin växande familj, hvarför han redan tidigare sökte sig härifrån. Åberopande sin verksamhet vid skolan, där han årligen undervisat 6 skolbarn, hade han även vid lediga stunder, särskildt röt månadstiden, då skolbarnen haft lof, till fots färdats i fjällen till att undervisa de okunnige och enfaldige lappar i sin kristendom, så att hans resor kunde väl räknas långt öfver 600 mil. Han hade dessutom äfven gifvit anledning till 6 st. nybyggen, med hvilka redan en god begynnelse vore gjord. Kristianopels pastorat, som han sökt 1761, gick honom ur händerna, och då han 7 maj 1763 insänder en ansökan om befordran till Köpinge pastorat i Skåne, har hans ängslan för utkomsten stigit: Han söker sin räddning hos direktionen: »att jag icke alldeles må gå under» och tillägger: »jag har redan måst utur fjällbygden ned på landet, i brist på föda och nödigt uppehälle, afsända hustru och sju barn, och själf stadna vid mitt lilla torp, till thess Herren med hjälpen kommer».¹ Hans utnämndes ock till khde i Köpinge regala pastorat 27 juni 1763, där han aflad 7 maj 1771. Han ihågkommes såsom en verksam och driftig man.

G. m. *Margareta Noræa*, f. 1718, dotter af khden i Lit Erik Noræus.

Barnen (alla födda i Föllinge): *Erik*, f. 17/12 1746, khde i Kerrtorp, Skåne, d. 2/5 1821; *Henrik*, f. 12/5 1749; *Birgitta Margareta*, f. 2/1 1751; *Maria Christina*, f. 22/11 1752, g. m. faderns eftertr. khdarna Lars Krutmeyer och Andreas Schwartz i St. Köpinge, d. 8/4 1807; *Jakob*, f. 3/5 1755; *Anders*, f. 4/7 1757, d. 3/7 1762; *Daniel*, f. 2/8 1761.

3. **Erik Jon. Ångman** (1763-94), f. 1725, bondson från Ånge i Borgsjö s:n. Stud. i Upsala vt. 1746, kallad till adj. af komm. Gulich Boreen i Torp-Borgsjö, som utlofvade kost och husrum samt 100 dlr k:mt om året; prästv. 1 sept. 1754 i Hsand, men stannade som informator hos biskop Kiörning, till dess han blef hans adjunkt i Säbrå 1760; pastor och skolmästare i Föllinge 1763. Sin första berättelse om Föllinge och Ströms lappar afgaf han till lappmarksdirektionen 16 nov. 1764 och omtalar däri, att han efter sin ankomst höll första sammankomsten 1-3 febr. s. å.

¹ Lappm. eckl. verk, Direkt. handl. 1742-62, 1763-67, RA.

med lapparne i Ström 8½ mil från Föllinge, då 41 personer voro tillstädes och undervisades i kristendom, den andra sammankomsten 1-2 juli på Gäddedet, 23½ mil från Föllinge, hvarest 2:ne soldater slagit sig ned och byggt litet; hit kommo 30 personer jämte Frostvikens nybyggare. Detta ställe var utsedt till plats för ett kapell, men låg ej bekvämt; bättre vore då en plats norr om Kvarnbergsvattnet. Tredje sammankomsten med lapparne hade han 15-16 sept. i Björkvattnet en mil från riksgränsen. Han omtalar de mödor, han i sumpiga fjäll och myrar hade att utstå. År 1780, då på sommaren skjutsreglering ägde rum i Jämtland, klagar han för Hsands konsist., att han till forthjälpande på sina ämbetsresor icke kunnat vinna mer, än att en bonde i Tulingsås blifvit anslagen för att betjäna honom med roddare och båt i Ströms vattudal, där han likväl årligen har att resa 48 mil, hvarför han begär, att innan förslaget blir fastställt af Kgl. Maj:ts befallningshafvande, han må blifva förhulpen därtill, att 4 bönder i Tulingsås i Ström och 2 bönder i Gåxsjö och Hammerdal måga anslås att honom med skjuts i ämbetsresor betjäna (Hdpr 13/12 1780). Klagan hade yppats, att khde Ångman ville på grannprästens bekostnad öka Föllinges område med några nybyggen, ehuru de hörde till Hammerdal. Såsom bevis på hans omsorg om barnens uppfostran framhålles, att han bekostade 5 söners vistande såväl vid skolan som akademien. Han afled 6 juli 1794.

G. m. *Christina Ekeblad*, f. 1736, dotter af komm. i Arnäs Johan E. och Brita Edin. Hon tillbragte de fyra sista änkeåren hos sin äldste son i Fredrika, där d. 26/6 1804.

Barn, födda i Föllinge: *Jonas*, f. 26/2 1764, khde i Fredrika, sist i Hammerdal; *Erik*, f. 5/9 1765, d. 3/10 s. å.; *Johan Erik*, f. 15/10 1766, d. 6/6 1767; *Johan Erik*, f. 19/4 1768, aflade bergsexamen, gruffogde vid Norbergs grufvor i Västmanl., slutligen bergsfogde, d. i Västerås 29/6 1851; *Daniel*, f. 6/8 1770, 2:dre landtmätare i Jämtland, d. 13/4 1822 i Föllinge; *Berndt Olof*, f. 11/5 1772, komm. i Sorsele; *Magnus*, f. 1774, d. 1775; *Magnus*, f. 10/6 1775, landtmätare, »men kunde ej (1829) till befördran rekommenderas»; *Christina Catarina*, f. 1778, g. 1801 m. bonden Jon Isaksson i Norrgård, Föllinge.

4. **Johan Axel Huss** (1796-1820), f. i Selånger 1 nov. 1745, son af prosten därst. mag. Johan L. Huss och Beata Elisab. Elbfass. Inskrifven vid Hsands skola i febr. 1754 blef han stud. i Upsala 1764, prästv. 14 juli 1769 till extra pred. i Selångers pastorat, sockenpräst i Sättna, kommin. i Sundsvall 14 nov. 1785; pastor och tillika skolmästare i Föllinge 6 mars 1795; predikant vid prästmötet i Hsand 1799; erhöll tjänstledighet 1816 med sonen som v. pastor. Af ett stilla och fromt sinnelag förvaltade han med trohet och allvarligt nit sina församlings-

plikter. När han prisades för sin välgörenhet oaktadt sina ringa inkomster, svarade han: »Då jag ger af min lilla tallrik, skänker Gud mig igen af sina stora, rika fat». Afled 17 dec. 1820. (HST 1821 n. 4.).

G. 1774 m. *Brita Christina Ullberg*, f. 1754, dotter till komm. i Stigsjö Joh. Ullberg och Cath. Aspegren, d. 1826 hos sin måg i Hammerdal, men begravd i sin mans graf å Föllinge kyrkogång.

Barn: *Jonas Magnus*, f. 21/3 1777, kronofogde i N. Ångermanl., bodde i Dombäck, d. 9/5 1846; *Elisabeth Katrina*, f. 3/4 1778, g. 1798 m. khden i Hammerdal Jonas Ångman; *Beata Kristina*, f. 5/6 1782, g. 8/2 1801 m. 2:e landtmät. Dan. Ångman i hans 1:a gifte; d. i Föllinge 22/4 1806; *Johan Axel*, f. 22/10 1787, här nådårspräst, sist khde i Fredrika.

5. Mag. **Carl Axel Rothoff** (1822-59), f. 25 nov. 1779 i Nordmaling; föräldrar: brukspatron Johan R. på Olofsfors bruk och Ulrika Charl. Evert. Stud. i Upsala 1798, prom. fil. mag. 1803; prästv. 16 juni 1805 till past. adj. i Nordingrå; nådårspräst 1807, ånyo past. adj. 1809, v. kollega vid Hsands triv. skola 21 dec. 1810, v. apologist 1811, ordin. kollega 24 febr. 1813; past. ex. 8 febr. 1816; förordn. vice skolmästare i Sundsvall och därjämte aftonsångspredikant fr. 1 jan. 1818, utn. till pastor i Föllinge nov. 1821, tilltr. 1 maj 1822. Prost 1836, fil. jubel-mag. vid 1854 års promotion. Han afled 8 aug. 1859.

G. 1) m. *Hebla Beata Zimmerman*, dotter af khden i Nordingrå Bengt Z., d. i Nordingrå 6/7 1808 i sitt 31 år.

2) 11/1 1820 m. stiftsfröken *Christina Maria Nauckhoff*, f. 1783, dotter af majoren Anton Adolf N. Genom hennes rådighet räddades kyrkan från brand, då åskan sommaren 1839 slog ned och antände tornet; d. i Föllinge prästgård 4/10 1859.

Barn i senare giftet: *Johan Axel*, f. 6/6 1822, länsman i Åre; *Maria Charlotta*, g. m. pistolsmeden P. Bergström. (Gr.)

Tr: De distinctione inter qualitates corp. primar. & secundar., p. 4. præ. N. M. Berlin. Ups. 1799. - Ex commercio epistolari episcopi Lincopens. Joh. Brask analecta. præ. E. M. Fant. ib. 1803.

Efter prosten Rothoffs död afskildes Frostviken från Föllinge.

6. **Jonas Medin** (1862-89), f. 14 febr. 1812 i Åre; son af bonden Göran Nilsson i Medstugan. Stud. i Upsala vt. 1836; prästv. 17 dec. 1837 till past. adj. i Njurunda, vakanspred. vid Hallens sacellani 8 juni 1839, komm. adj. i Brunflo 13 nov. s. å., v. kapellpred. i Stugun och Borgvattnet 7 apr. 1841, v. komm. i Brunflo 25 maj 1842, vice stadspred. i Östersund 14 maj 1845; past. ex. vt. 1846; past. adj. i Oviken 18 mars s. å., vakanspred. vid Näs sacellani 22 sept. s. å., past. adj. i Brunflo 31 mars 1847.

T. f. pastor i Föllinge 9 juni 1847. Då efter Rothoffs död härvarande khdebefattning skulle tillsättas, blef dåv. past. adj. Olof Lindahl af Hsands konsist. därtill utsedd 7 nov. 1861, men K. Maj:t utn. i stället 25 apr. 1862 Jonas Medin, hvilken genast tillträdde. Efter åtskilliga års tjänstledighet afled han 25 nov. 1889.

G. 30/6 1846 m. *Sophia Charlotta Cavallin*, f. 20/6 1819, dotter till häradshöfd. Carl Henr. Cavallin, d. 5/4 1889.

Barn: *Carl Georg*, f. 29/4 1847, d. 23/6 1848; *Johan Frithiof*, f. 14/3 1849, till sjös; *Jonas Knut*, f. 27/3 1851, till sjös; *Henrik Valdemar*, f. o. d. 1853; *Olof Vilhelm*, f. 3/1 1855, till sjös; *Kristina Hildur Sofia*, f. 4/1 1858; *Carl Georg*, f. 23/12 1859.

7. **Carl Mikael Stenborg** (1892-1920), f. 22 jan. 1840 i Haparanda, son af kollegan vid därv. apologistskola Per Stenborg och Sara Maria Burman, prästdotter från Karl Gustaf. Gymn. i Hsand 1861; efter erhållen dispens från studentexamen prästv. 27 sept. 1863 och t. f. pastor i Juckasjärvi, v. kapellpred. och skollärare i Korpilombolo fr. 1 juli 1864; t. f. pastor och v. skolmästare i Gellivare 10 jan. 1866 och ordin. skolmästare 3 sept. s. å.; khde i Gellivare 1 juli 1870, tilltr. 1 maj 1873; khde i Hietaniemi 11 juni 1878, tilltr. 1 maj 1879; utn. khde i Föllinge 12 juli 1890, tilltr. 1 maj 1892. Afled 1 jan. 1920, nära 80-årig. Khden Stenborg, som i hög grad vunnit sina sockenbors aktning och tillgifvenhet, där han verkat, åtnjöt under de senare åren tjänstledighet på grund af sjukdom. En stor barnskara växte upp kring det aktade paret. I minnet lefver än, då familjen på flyttning till Jämtland ankom till Haparanda med kibickorna fyllda af de myllrande barnen, som voro svåra att hålla räkning på.

G. 3/6 1866 m. *Teodora Augusta Engelman*, f. i Gellivare 27/8 1847, dotter till khden i Karesuando Fredr. E. och Ulrika Carolina Ullenius.

Barn: *Carl Albert*, f. 7/3 1867, f. d. volontär; *Rosa Theodora*, f. 19/5 1869, folkskollärarinna, g. 18/9 1894 m. konsult o. grosshandl. Helmer Nikolaus Bäcklund i Umeå; *Julia Augusta*, f. 8/5 1871; *Berta Carolina*, f. 8/5 1873, poststat:sförest. i Föllinge; *Lydia Fanny*, f. 12/11 1875, småskollär:na, g. 1906 m. Joh. Erland Lenarus, handelsbokhållare i Amerika; *Isaura Alexandra*, f. 8/10 1878, g. 10/6 1909 m. komm. i Gåxsjö, sedan khde i Hammerdal, Erik Gustaf Bohman; *Harald Gottfrid*, f. 3/10 1879, juvelerare i Växjö; *Leonard Isidor*, f. 2/11 1880, guldsmed i Malmö; *Maria Victoria*, f. 27/2 1882, g. 1904 m. folkskollär. o. organist. i Föllinge Emil Lundberg; *Per Stefanus*, f. 26/12 1883, handelsbokhållare i Umeå; *Carl Oscar*, f. 13/12 1886, teknolog; *Ivar Bernhard*, f. 13/5 1888, folkskollärare; 2 söner och 2 döttrar döda. (Matr. 1914.)

KAPELLPREDIKANTER I FROSTVIKEN OCH HOTAGEN.

1. **Magnus Selberg** (1841-46), past. adj. i Föllinge 1 maj 1829; under sin tjänstetid här ledde han uppbyggandet af Frostvikens kapell, och utnämndes där till förste kapellpredikant 4 aug. 1841. Ut. komm. i Hammerdal-Ström dec. 1844, tilltr. 1 maj 1846. Se *Hammerdal*.

2. **Henrik Höglund** (1846-61), utn. kapellpred. i Frostviken och Hotagen 1846, tilltr. 1847, afsade sig 1854 Hotagen och tjänstgjorde från detta år ensamt i Frostviken, där han i det nybildade pastoratet förordnades till vice pastor med uppbärande af hela lönen från 1861, se *Frostviken*.

KAPELLPREDIKANTER I HOTAGEN.

3. **Jakob Elias Gran** (1855-58), utn. kapellpred. och folkskollärare i Hotagen 18 dec. 1854, tilltr. mars 1855, utn. komm. i Selånger-Sättna 14 dec. 1857. Sist khde i *Rödön*.

4. **Axel Fredrik Vinnberg** (1858-75), se khdar i *Frostviken*.

5. **Nils Oskar Nordenmark** (1875-79), f. 30 nov. 1813 i Dals s:n, son af prosten och khden i Offerdal Pehr Nordenmark. Från Gymn. i Hsand stud. i Upsala ht. 1832, relegerad vt. 1833, absolverade dimissionsex. 9 juni 1837, prästv. 19 dec. 1839 till komm. adj. i Offerdal; past. adj. därst. 1 juni 1842; t. f. past. under faderns sista tjänstetid och efter hans död till 1857, därefter past. adj., till dess han 16 jan. 1871 förordnades till vice past. i Föllinge, utn. till kapellpred. i Hotagen 1875. Han afled 1 dec. 1879 och ligger begrafven på Offerdals kyrkogård.

G. 18/1 1841 m. *Louise Juliana Emilia Öhrströmer*, f. 31/1 1818 å Stensta i Roslagen, dotter af kronofogden Lars Fredr. Ö. och Regina Fredrika Forell; bodde som änka på Fritzhem vid Östersund.

Barn: *Ida Fredrika Sophia*, f. 3/5 1841, d. på Änge i Offerdal 28/6 1848; *Petronella Berta Emilia*, f. 27/4 1843, g. m. häradsskrifvaren E. L. Forssell, d. 19/12 1882 å Frösön; *Vendela Lovisa Charlotta*, f. 15/1 1845, g. 30/11 1873 i Föllinge m. lantränsmäst. Nils Nilsson; *Per Fredrik Oskar*, f. 24/11 1846, stud. 1869, komm. i Södertälje, d. 21/12 1898; *Ida Sofia Fredrika*, f. 13/2 1849, g. 29/9 1888 m. kronolänsman Emerik Eman. Livén i Oviken; *Brita Selma Augusta*, f. 22/1 1851, ogift, bosatt å Fritzhem; *Nils Hugo Reinhold*, f. 17/3 1855, fanjunkare, d. 16/6 1895 i Östersund; *Alfred Ossian Leopold*, f. 15/6 1860, bokhållare i trävaruhandel, d. i Rätan 28/9 1889. (Ahlström, Norrl. slægter.)

6. **Fredrik Teodor Himmelstrand** (1882-83), utn. kapellpred. i Hotagen 26 apr. 1880, tilltr. 1882; se khdar i *Dorotea*.

7. **Johan Ulrik Bjurberg** (1883-92), utn. kapellpred. 5 mars 1883 här, utn. khde i *Fredrika* 15 aug. 1891, tilltr. 1893.

8. **Carl Barck** (1895-1904), f. 8 apr. 1834 i Höreda förs., Linköpings stift, son af hemmansbrukaren Sven Barck och Sara Jonsdotter. Stud. i Lund ht. 1863; vik. och extra lärare vid Gjørloffska skolan i Landskrona samt vid allm. läroverk i Lunds och Hsands stift sammanlagdt 17 terminer; aflade efter erhållen dispens från ex. inför teol. fakultet prästex. 9 dec. 1876 och prästv. följande dag i Hsand, tjänstgj. ss. past. adj. och t. f. pastor i Ljustorp till 1 maj 1881, därefter ss. v. past. i Sveg, Lillherrdal och Hede; komm. i Laxsjö 7 mars 1894, tilltr. 1 juni s. å.; kapellpred. i Hotagen 11 febr. 1895, tilltr. 1 mars s. å. Afled i Östersund 24 juni 1904.

G. 16/7 1882 m. *Anna Catarina Tjerneld*, f. 24/2 1841, dotter af inspektoren på Åvike bruk Lars Vilh. T. och Anna Maria Huss. Som änka bosatt i Ed.

Barn: *Anna Sara Sofia*, f. 26/6 1883, folkskollär:a i Ed; *Carl Vilhelm Rudolf*, f. 20/5 1885, skogstjänsteman i Ström.

9. **Alexander Malmström** (1906-16), f. i Borgå 11 sept. 1843, son till landtbrukaren Jonas M. och Anna Sofia Bäcklund; efter studier vid Borgå gymn. och missionsinstitutet vid Herrmansburg prästv. i Hannover 19 mars 1866, anställd 1868-73 ss. missionär i Betschuana och Ovambo-landet i Sydafrika. Flyttade sedan till Sverige, blef svensk medborgare 10 aug. 1877 och erhöll 14 sept. s. å. tillåtelse att inträda i svenska kyrkan, dock utan rätt att blifva khde. T. f. past. i Mo 19 sept. 1877; past. adj. i N. Torneå 28 aug. 1878 och t. f. past. därst. under riksdagarna 1879, 80 och 81, v. komm. i Piteå 15 juni 1881. Tjänstledig under 6 år, reste han 1882 till Amerika och tjänstgjorde 1883-85 inom Augustanasynoden som past. i Chicago. Enär domkap. ej kände hans senare vistelseort, efterlystes han, och blef, då han ej heller nu afhöordes, afsatt 29 maj 1893; som han emellertid ej erfarit något om efterlysningen, återtog domen juni s. å., hvarpå M. återinträdde i svenska kyrkan 29 aug. 1895. Past. adj. i Byske 1901, utn. 19 dec. 1904 till kapellpred. i Hotagen, tilltr. 1906, där han afled 1 maj 1916; ogift.

KOMMINISTRAR I LAXSJÖ.

1. Fil. Dokt. **Jakob Albert Hammargren** (1887-89), utn. komm. i Laxsjö 3 jan. 1887, tilltr. 1 febr.; tilltr. komm. i Ljustorp-Hässjö 1 nov. 1889; se khdar i *Sättna*.

2. **Axel Edvard Lindahl** (1890-94), utn. komm. i Laxsjö 8 apr. 1890; komm. i Hällesjö 1 jan. 1894; khde i *Råneå*.

3. **Carl Barck** (1894-95), utn. komm. i Laxsjö 7 mars 1894, tilltr. 1 juni s. å., tilltr. ss. kapellpred. i Hotagen 1 mars 1895, se ofvan.

4. **Johannes Næselius** (1896-1904), tilltr. ss. komm. i Laxsjö 1 okt. 1896, khde i *Tärna* 6 apr. 1904.

5. **Otto Emanuel Flodberg** (1904-07), f. 27 dec. 1875 i Fors, son till hemmansägaren Anders Fredr. F. och Anna Elisabet Edholm. Efter studier i Östersund, Umeå och Hsand stud. i Upsala ht. 1897; prästv. 3 jan. 1902 till past. adj. i Berg; v. komm. i Sundsjö 1903. Utn. komm. i Laxsjö, tilltr. han här 1 dec. 1904. Med bruten hälsa och efter tåligt burna lidanden fick han, ännu i sina unga år, 7 maj 1907 sluta sina dagar, saknad af sin församling. (Mindest. vid 1911 års prästmöte.)

G. 9/9 1901 m. *Hildur Adolfina Ottolina Sjölander*, f. i Borgsjö 12/8 1877, dotter af färgerifabrikör Gullic S. och Sofia Katarina Ahlund.

Barn: *Hildur Sofia*, f. 26/10 1903; *Hildur Anna*, f. 2/7 1905; *Otto Gullik Torkel*, f. 1/6 1906.

6. **Martin Blomberg** (1909-17), f. 3 febr. 1863 i Ström; föräldrar: bonden Anders Andersson och Ingeborg Nilsson. Efter studier i Fjellstedtska skolan i Upsala samt vid Augustana College och teolog. seminarium prästv. i Omaha, Nebraska, för Augustanasynoden 7 juni 1896 till pastor i Willimantic, Conn. Erhöll rätt att inträda i Svenska kyrkan och Hsands stift 6 apr. 1900 och mottog prästämbetet 6 juni s. å., e. o. prästman i Ström, Alanäs och Frostviken maj 1904, komm. i Laxsjö 25 apr. 1908, tilltr. 1909; erhöll ansökningsrätt till pastorat 1 maj 1914. Senare utn. till khde i Näs, Hackås och Gillhof 1917.

G. 23/7 1904 m. *Brita Kristina Engelbrektsson*, f. i Hammerdal 3/10 1878, dotter af Engelbrekt Persson, jordbrukare i Hallviken, och Anna Nilsson.

Barn: *Blenda Ingeborg*, f. i Ström 27/5 1905; *Martin Engelbrekt*, f. 5/8 1906; *Anders Vilhelm*, f. 6/4 1908; *Anna Gudrun Birgitta*, f. i Laxsjö 27/11 1911.